

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Απόσπασμα 1

A. Όταν ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, αρκετοί αρχηγοί ληστών τυχαία ήρθαν σ' αυτόν για να τον χαιρετίσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους του σπιτιού (οικιακούς). Μόλις παρατήρησαν αυτό οι ληστές, αφού πέταξαν μακριά τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στον Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) ότι αυτοί είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του. Όταν οι δούλοι μετέφεραν αυτά στον Σκιπίωνα, αυτός διέταξε να ανοιχθούν οι πόρτες και να μπουν αυτοί μέσα (να ανοίξουν τις πόρτες και να τους οδηγήσουν/βάλουν μέσα).

Απόσπασμα 2

Αυτοί εξέθρεψαν την ελπίδα του Κατιλίνα με επιεικείς αποφάσεις και ενίσχυσαν τη συνωμοσία, που γεννιόταν, με το να μην πιστεύουν (στην ύπαρξή της). Υπό την επιρροή αυτών ενεργώντας πολλοί, όχι μόνο φαύλοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε σκληρά και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω ότι αν αυτός φθάσει στο στρατόπεδο του Μανλίου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που (ώστε) να μην βλέπει ότι έγινε η συνωμοσία, κανείς (δεν θα είναι) τόσο αχρείος, που (ώστε) να μην το ομολογήσει.

B. 1. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις:

- a. **complures:** complurium
- b. **tecto:** tecti
- c. **armis:** arma
- d. **clara:** clariore
- e. **fores:** foris
- f. **auctoritatem:** auctoritas
- g. **imperiti:** imperitiori
- h. **hunc:** hos
- i. **iste:** istorum
- j. **neminem:** nulla re.

2. α) Να γραφούν οι τύποι των ρημάτων που ζητούνται (για τυχόν περιφραστικούς τύπους, να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

- a. **abiectis:** abice
- b. **appropinquaverunt:** appropinquatum iri
- c. **rettulerunt:** referret
- d. **intromitti:** intromissus sim
- e. **existimasset:** existimantor
- f. **aluerunt** alendi fueratis
- g. **confirmaverunt:** confirmaturi erimus
- h. **factum esse:** fi
- i. **pervenerit:** perveniendus-a-um
- j. **fateatur:** fassus erit

2. β) **nascentem**: να γραφούν οι ονομαστικοί τύποι (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο).

1. **Απαρέμφατα**

Ενεστώτας: *nasci*

Μέλλοντας: *nascituram esse*

Πρκ: *natam esse*

Συντ. Μελλ.: *natam fore*

2. **Μετοχές**

Ενεστώτας: *nascens*

Μέλλοντας: *nascitura*

Πρκ: *nata*

3. **Σουπίνο**: *natum, natu*

4. **Γερούνδιο**: *nascendi, ndo, ndum, ndo*

5. **Γερονδιακό**: *nascendus, a, um*

3. α) Να γραφεί ο **συντακτικός ρόλος** των παρακάτω λέξεων:

- **praedonum**: γενική κτητική (ή αντικειμενική) στο *duces*
- **se**: αντικείμενο του *captum* και έμμεση αυτοπάθεια
- **armis** είναι υποκείμενο της μετοχής *abiectis*
- **auditu**: αφαιρετική σουπίνου που δηλώνει την αναφορά στο *incredibile*
- **intromitti**: αντικείμενο του ρήματος *iussit*, τελικό απαρέμφατο
- **nascentem**: επιθετική / αναφορική μετοχή ως επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη *coniurationem*. (Η μετοχή μπορεί να χαρακτηριστεί και ως χρονική. Σε αυτήν την περίπτωση θα είναι συνημμένη στο αντικείμενο του ρήματος, εφόσον θα έχει ως υποκείμενό της το *coniurationem* και θα εκφράζει το σύγχρονο)
- **quorum**: γενική κτητική στη λέξη *auctoritatem*
- **in hunc**: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής κατεύθυνσης σε πρόσωπο
- **quo**: επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει την κίνηση σε τόπο στο ρήμα *intendit*
- **improbum**: κατηγορούμενο του υποκειμένου (*neminem*) του εννοούμενου **απαρεμφάτου** *fore*

β) **qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt**: Να μετατραπεί η Ενεργητική σύνταξη σε Παθητική .

Spes Catilinae mollibus sententiis alita(alta) est ab eis

γ) **abiectis armis**: Να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- *cum* + Υποτ. Υπερσ. → **cum praedones arma abiecissent**
- *postquam* + Οριστ. Πρκ. → **postquam praedones arma abiecerunt/-ere**

δ) **salutatam**: Να δηλωθεί ο σκοπός με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- *Complures praedonum duces forte ad eum venerunt ad salutandum*. (εμπρόθετη αιτιατική γερονδίου)
- *Complures praedonum duces forte ad eum venerunt salutandi causa /gratia* (εμπρόθετη γενική γερονδίου)

- Complures praedonum duces forte ad eum venerunt, **ut salutarent** (ΔΠ τελική)
- Complures praedonum duces forte ad eum venerunt, **qui salutarent** (ΔΠ. αναφορικοτελική πρόταση)

ε) **si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent**: Να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος και να μετατραπεί σε ανοιχτή υπόθεση στο παρελθόν και σε υπόθεση δυνατή ή πιθανή.

- **si (ego) in hunc animadvertissem**: δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση που εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο *si*, διότι είναι καταφατική. Ως προς τη μορφή σχηματίζει απλό, ευθύ υποθετικό λόγο μαζί με την απόδοσή του, την κύρια πρόταση με ρήμα το *dicerent*. Ο υποθετικός λόγος ανήκει στο β' είδος, το μη πραγματικό ή το αντίθετο προς την πραγματικότητα. Πιο συγκεκριμένα, η υπόθεση εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (*animadvertissem*) και επομένως αναφέρεται στο παρελθόν, ενώ η απόδοση εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (*dicerent*) και αναφέρεται στο παρόν.

A' είδος: υπόθεση ανοιχτή (στο παρελθόν)

si in hunc animadverti, crudeliter et regie id factum esse dixerunt/-ere.

Γ' είδος: υπόθεση δυνατή ή πιθανή.

Si in hunc animadvertam, crudeliter et regie id factum esse dicant